

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 24/2019-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľa (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti HARD FOREST s. r. o., Lopusné Pažite 20, IČO 36 414 298, zastúpenej ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Kuric, s. r. o., Dolný Val 11, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Kuric, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 124/2017 z 30. mája 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti HARD FOREST s. r. o.
n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Stav konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 24/2019-9 zo 16. januára 2019 prijal podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení relevantnom v čase prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti HARD FOREST s. r. o., Lopušné Pažite 20, IČO 36 414 298 (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „odporca“ alebo „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 124/2017 z 30. mája 2018 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

1.1 Uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 24/2019-9 zo 16. januára 2019, ktorým ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie, bolo prijaté senátom ústavného súdu v zložení: predsedníčka senátu Marianna Mochnáčová, sudca Peter Brňák a sudca Milan Ľalík (sudca spravodajca). Sudcom Marianne Mochnáčovej, Petrovi Brňákovi a Milanovi Ľalíkovi (ako sudcovi spravodajcovi, ktorému bola vec pôvodne pridelená náhodným výberom) skončilo 16. februára 2019 funkčné obdobie. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 bola predmetná vec prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi Liborovi Duľovi a v zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 v znení dodatku č. 1 schváleného 27. mája 2020 bola prejednaná vo IV. senáte ústavného súdu v zložení: predseda senátu Miroslav Duriš a sudcovia Ladislav Duditš a Libor Duľa.

z 29. novembra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozsudok okresného súdu potvrdil. Dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu najvyšší súd svojím napadnutým uznesením ako neprípustné odmietol.

4. Podanou ústavnou sťažnosťou sťažovateľka namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, a to s odôvodnením, že najvyšší súd nenapravil pochybenie krajského súdu, ktorý aj napriek sťažovateľkou tvrdenej potrebe doplniť dokazovanie (na preukázanie vlastníctva k dotknutým lesným cestám, pozn.) na jeho doplnenie či prípadné zopakovanie nenariadil pojednávanie a rozhodol vo veci jej odvolania bez jeho nariadenia, čím jej v končenom dôsledku podľa nej týmto nesprávnym procesným postupom krajský súd znemožnil prístup k spravodlivému súdnemu procesu v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, podľa ktorého *„Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.“*

5. Podľa sťažovateľky najvyšší súd toto procesné pochybenie krajského súdu nenapravil a neprijal ho ako prípustný dovolací dôvod aj napriek tomu, že podľa sťažovateľky bolo pre rozhodnutie vo veci doplnenie dokazovania v ňou naznačenom smere nevyhnutným, keďže podľa nej žalobca nemal uniesť dôkazné bremeno, pretože nepreukázal, že by dotknuté lesné cesty v rozhodujúcom čase v roku 2010, keď sťažovateľka ich opravu a údržbu vykonala, boli vo vlastníctve lesov, a o toto tvrdenie žalobca oprel svoj žalobný nárok. Podľa sťažovateľky krajský súd bez doplnenia dokazovania, uveriac iba nepreukázaným tvrdeniam žalobcu, „... vyvodil záver, že odporca (sťažovateľ) si bol vedomý skutočnosti, že právny predchodca [rozumej právny predchodca žalobcu, t. j. urbariát, pozn.] nebol vlastníkom cesty, čo malo vyplývať z odporcovho dopytu na Lesy SR ako na vlastníka ciest ohľadom ich opráv, čím naplnil [rozumej krajský súd, pozn.] skutkovú podstatu § 420 písm. f) C.S.P...“.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti tiež uvádza:

«Sťažovateľ má za to, že vada v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., t. j. nesprávny procesný postup, t. j. povinnosť nariadiť pojednávanie vždy ak je potrebné zopakovať dokazovanie alebo doplniť dokazovanie, nie je vecou svojvoľného vyhodnotenia dôkazov súdom. Súd nie je oprávnený prijať taký záver, ktorý nevyplýva z predložených dôkazov...

Samotný dopyt sťažovateľa na Lesy Slovenskej republiky nemožno žiadnym spôsobom považovať ako doklad o preukázaní vlastníckeho práva Lesov Slovenskej republiky, ani skutočnosť preukazujúcu vedomosť sťažovateľa o skutočnom vlastníkovi dotknutých pozemkov. Sťažovateľ má za to, že bez relevantného dôkazu o skutočnosti tvrdenej navrhovateľom o preukázaní vlastníckeho práva ciest Lesmi Slovenskej republiky, nie je možné daný stav posúdiť ako náležité zistenie skutkového stavu, t. j. unesenie dôkazného bremena... Počas celého konania nebol predložený žiaden dôkaz o vlastníctve ciest Lesmi Slovenskej republiky, v konaní žalovaný (sťažovateľ) poukazuje na svoje presvedčenie, že vlastníkom ciest je a bol (URBARIÁT [REDAKOVANÉ]). Nepreukázaním samotného vlastníckeho práva pozemkov (ciest), nie je možné vyvodiť záver o náležite zistenom skutkovom stave, ani vyvodiť nové závery a zároveň takýto procesný postup považovať za splnenie podmienok pre konanie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.)

V prípade, že sa Krajský súd v Žiline domnieval, aj keď bez relevantných dôkazov, že vlastníkom ciest sú Lesy Slovenskej republiky a žalovaný (sťažovateľ) o tom vedel, mal v zmysle § 385 C. s. p. povinnosť opakovať dokazovanie.

Sťažovateľ preto nepovažuje za ústavne konformný názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorým poukazuje v bode 12 na skutočnosť, že odvolací súd v porovnaní so súdom prvej inštancie svoje rozhodnutie nezaložil na „nových“ skutkových a právnych záveroch, a preto postup odvolacieho súdu nebol v rozpore § 385 ods. 1 C. s. p...

Na základe vyššie uvedeného spolu s Dohodami (06/10/LC/2015, 07/10/LC/2015) o odovzdaní nehnuteľností a ukončení nájomného vzťahu má sťažovateľ za jednoznačne preukázané, že Lesy SR boli až do odovzdania lesných investičných ciest len užívateľom a právny predchodca navrhovateľa - URBARIÁT [REDAKOVANÉ] bol vlastníkom ciest. Práve užívateľsky titul bol dôvodom sťažovateľa na dopyt na Lesy SR.»

7. Podľa sťažovateľky ju vo veci konajúce súdy zaviazali plniť bez toho, aby žalobca preukázal, resp. bez toho, aby navrhol alebo predložil dôkazy na preukázanie vlastníckeho práva lesov k dotknutým lesným cestám v rozhodujúcom čase, v dôsledku čoho jej malo byť zamedzené právo na spravodlivý súdny proces, čo napokon neakceptovaním dovolania mal odobriť aj najvyšší súd, ktorý vo svojom rozhodnutí síce pripustil (pozri s. 8 uznesenia, pozn.), že sťažovateľka predložila v dovolacom konaní listinné dôkazy o vlastníctve urbariátu k dotknutým lesným cestám, pretože až v tom čase sa jej ich podľa tvrdení sťažovateľky podarilo získať, avšak súčasne konštatoval, že ako dovolací súd, a nie skutkový súd na tieto nemohol prihliadať. Podľa sťažovateľky sa však najvyšší súd už vôbec nevysporiadal s tým, že úloha predložiť dôkazy o vlastníctve lesov nebola povinnosťou sťažovateľky, ale že toto dôkazné bremeno bolo na ramenách žalobcu, ktorý túto skutočnosť tvrdil a oprel o ňu aj svoj žalobný nárok, čo mali prehliadnúť okresný súd, ako aj krajský súd.

8. Na základe už uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby po prijatí jej ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Cdo 124/2017 zo dňa 30.05.2018, ktorým zamietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 Co/201/2016 z 29. novembra 2016, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu v Žiline, pod sp. zn. 18 C/79/2013 zo dňa 11.02.2016 vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 67 383,655 Eur s príslušenstvom porušené bolo,

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 Cdo 124/2017 zo dňa 30.05.2018, ktorým zamietol dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 Co/201/2016 z 29. novembra 2016, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu v Žiline, pod sp. zn. 18 C/79/2013 zo dňa 11.02.2016 vo výroku o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 67 383.655 Eur spolu s príslušenstvom zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť trovy konania.

Sťažovateľ žiada ústavný súd o priznanie úhrady trov konania vo výške 390,50 Eur z dôvodu svojho právneho zastúpenia advokátom, ktoré je predpísané zákonom...“

III.

Vyjadrenie najvyššieho súdu a replika sťažovateľky

9. K prijatej ústavnej sťažnosti sa na výzvu ústavného súdu vyjadril najvyšší súd prípisom č. k. KP 3/2019-13 z 26. júna 2019 tak, že napadnuté „*rozhodnutie najvyššieho súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodvodnené, resp. také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd sa v dovolacom konaní vysporiadal s námietkami sťažovateľky a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.*“. Najvyšší súd tiež vyjadril súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

10. Označené vyjadrenie najvyššieho súdu ústavný súd zaslal na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska právnenému zástupcovi sťažovateľky, ktorý túto možnosť nevyužil. Tiež sťažovateľku vyzval, aby sa vyjadrila, či trvá na tom, aby sa v jej veci konalo ústne pojednávanie. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení vyjadrila súhlas „*s upustením od ústneho pojednávania*“.

11. Ústavný súd so súhlasom oboch účastníkov podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v tejto veci od ústneho pojednávania, keďže od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

IV.

Relevantná právna úprava, právomoc ústavného súdu a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

12. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

13. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

16. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

17. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne konformným spôsobom interpretovaná platná a účinná právna norma (m. m. IV. ÚS 77/02).

18. Výklad a aplikácia zákonných predpisov zo strany všeobecných súdov musí byť preto v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu, ktorým je poskytnutie materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno obmedziť toto základné právo v rozpore s jeho podstatou a zmyslom.

19. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

20. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 152 ods. 4 ústavy).

21. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha

interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

V.

Posúdenie vecí ústavným súdom

22. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého najvyšší súd nenapravil procesné pochybenie krajského súdu (nenariadil pojednávanie na účely doplnenia dokazovania na preukázanie vlastníckeho práva k dotknutým lesným cestám v prospech lesov) a neprijal ho ako prípustný dovolací dôvod aj napriek tomu, že podľa sťažovateľky bolo pre rozhodnutie vo veci doplnenie dokazovania v ňou naznačenom smere nevyhnutným, keďže podľa nej žalobca nemal uniesť dôkazné bremeno, pretože nepreukázal, že by dotknuté lesné cesty v rozhodujúcom čase v roku 2010, keď sťažovateľka ich opravu a údržbu vykonala, boli vo vlastníctve lesov, a o toto tvrdenie žalobca oprel svoj žalobný nárok. Sťažovateľka tiež tvrdí, že uznesenie najvyššieho súdu vykazuje znaky jeho nedostatočného odôvodnenia, pretože z jeho obsahu nie je zrejmé, na základe akých záverov dospeli všeobecné súdy k záveru o vlastníctve ciest lesmi. Sťažovateľka túto svoju argumentáciu myšlienkovu prepája s námietkou, že nebola povinná v priebehu konania pred všeobecnými súdmi preukazovať vlastníctvo ciest právneho predchodcu žalobcu, pretože povinnosť uniesť dôkazné bremeno o tejto skutočnosti bola na jeho strane, čím spochybňuje spôsob rozloženia dôkazného bremena a s tým súvisiacu otázku procesných následkov považuje za stav *non liquet*, ak zostane neobjasnená otázka, či došlo k následnému zániku práva žalobcu na úhradu finančnej sumy 67 383,65 € s príslušenstvom.

23. Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd na námietku sťažovateľky o porušení jej práva na spravodlivý proces tým, že odvolací súd nenariadil na prejednanie odvolania pojednávanie, reagoval s poukazom na znenie § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a uviedol, že „[a]k odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvej inštancie zistil náležitým spôsobom skutkový stav veci... nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, [a preto] nič nebráni tomu o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.“.

24. Následne preskúmaním rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu najvyšší súd dospel k záveru, že krajský súd sa „stotožnil so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie.“, z čoho vyvodil záver, že krajský súd svoje rozhodnutie «nezaložil v porovnaní so súdom prvej inštancie na žiadnych „nových“ skutkových a právnych záveroch.». V tejto súvislosti najvyšší súd konštatoval, že sťažovateľka „v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (ani v dovolaní) [neuviedla], konkrétne ktoré dôkazy bolo potrebné zopakovať, prípadne z akých dôvodov bolo potrebné dokazovanie doplniť“, a preto nešlo zo strany krajského súdu „o nesprávny postup, ktorý by sa prejavil v porušení § 385 ods. 1 CSP, resp. v porušení práva... [sťažovateľky] vyjadriť sa k skutkovým alebo právnym záverom, ktoré neboli pri doterajšom rozhodovaní veci použité.“.

25. V súvislosti s označenou námietkou sťažovateľky ústavný súd uvádza, že spôsob jej vyhodnotenia z pozície najvyššieho súdu nevykazuje známky arbitrárnosti, keďže jedným zo skutkových zistení okresného súdu bolo, že „vlastníkom pozemkov, cez ktoré viedli cesty, boli v tom čase Lesy Slovenskej republiky.“, ako aj to, že „[z] nájomnej zmluvy, ani zo žiadnych iných predložených listinných dôkazov nevyplýva právnemu predchodcovi navrhovateľa (Urbariátu) akýmkoľvek spôsobom podieľať sa nákladmi na oprave ciest.“. Z obsahu rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu tak nevyplýva nič, čo by signalizovalo možný odklon od takto zisteného skutkového stavu veci. Tvrdenie sťažovateľky, že konštatovanie krajského súdu o jej vedomosti o existencii vlastníckeho práva lesných ciest patriaceho lesom, ktorú vyvodil z jej žiadosti o súhlas s vykonaním ich

opráv, predstavuje odklon od už zisteného skutkového stavu, je zjavne nedôvodné. Uvedené konštatovanie krajského súdu nijakým spôsobom nevybočilo z už ustáleného skutkového stavu veci, ale práve naopak, dodatočne potvrdilo už ustálenú skutkovú líniu, pričom z celkovej koncepcie odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, že dané konštatovanie predstavovalo určité skutkové superfluum, pretože nešlo o ťažiskový skutkový argument nachádzajúci sa v odôvodnení rozsudku krajského súdu

26. Pokiaľ ide druhú argumentačnú líniu sťažovateľky, ústavný súd predovšetkým uvádza, že civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha.

27. V okolnostiach danej veci je zrejmé, že skutkovým predpokladom, z ktorého sťažovateľka mohla odvodzovať účinky pre ňu priaznivej právnej normy spôsobujúcej dodatočný zánik práva žalobcu (námietka započítania), bola buď existencia dohody medzi ňou a právnym predchodcom žalobcu (urbariátom), obsahom ktorej by bol záväzok právneho predchodcu žalobcu sa podieľať na nákladoch vynaložených sťažovateľkou na opravu predmetných lesných ciest, alebo preukázanie existencie vlastníckeho práva právneho predchodcu žalobcu k označeným lesným cestám. Z hľadiska základného rozloženia bremena tvrdenia a dôkazného bremena tieto skutočnosti bola v konaní povinná preukázať sťažovateľka, ktorá aj v ústavnej sťažnosti poukazuje len na svoje „*presvedčenie, že vlastníkom ciest je a bol (URBARIÁT [REDAKOVANÉ])*“. Z obsahu odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu (bod 15) vyplýva, že sťažovateľka v konaní pred okresným súdom a krajským súdom nepreukázala ani jednu z týchto skutočností, pričom až dodatočne (bod 17 napadnutého uznesenia) uplatnila v tomto smere relevantné tvrdenia a predložila listinné dôkazné prostriedky na účely preukázania, že ňou opravované lesné cesty sú a vždy boli vo vlastníctve urbariátu (teda uplatnila ich až v dovolacom konaní).

28. Sťažovateľka tak v konaní pred všeobecnými súdmi neunesla dôkazné bremeno o podmienkach podmieňujúcich aplikáciu pre ňu priaznivej právnej normy, ktorej účinkom za splnenia ďalších predpokladov mohol byť dodatočný zánik práva žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu na úhradu sumy 67 383,65 € s príslušenstvom, keďže nepreukázala všetky relevantné predpoklady vzniku svojej (vzájomnej) pohľadávky proti právnemu predchodcovi žalobcu tiež v sume 67 383,65 € (existencia dohody o úhrade nákladov na opravu lesných ciest alebo preukázanie vlastníckeho práva urbariátu k lesným cestám).

29. Z pohľadu posúdenia, či spôsob rozloženia dôkazného bremena v konaní pred všeobecnými súdmi neprekročil ústavné mantinely, nebolo rozhodujúce, či žalobca uniesol dôkazné bremeno o vlastníckom práve lesov k sporným lesným cestám, pretože pre posúdenie dôvodnosti ním uplatneného práva na úhradu sumy 67 383,65 € s príslušenstvom táto okolnosť nebola súčasťou minimálneho skutkového štandardu (žalobca preukazoval existenciu zmluvy o nájme a objem vyťaženej drevnej hmoty sťažovateľkou) rozhodujúceho pre posúdenie dôvodnosti ním uplatneného práva, ale to, či sťažovateľka uniesla dôkazné bremeno o tých skutočnostiach, ktoré zodpovedali znakom skutkovej podstaty právnej normy spôsobujúcej dodatočný zánik práva uplatneného žalobcom, teda že jej vznikla vzájomná pohľadávka, ktorú použila na započítanie (preukázanie existencie vlastníctva lesných ciest urbariátom a realizácia opravy lesných ciest), a predpoklady započítania.

30. Ústavný súd v tejto súvislosti považuje za potrebné opakovane poukázať na okolnosť, že každá strana nesie dôkazné bremeno týkajúce sa tých skutkových predpokladov, ktoré sú pre ňu priaznivé z pohľadu právnej normy, ktorej účinkov sa v sporovom súdnom konaní domáha. Z uvedeného potom možno urobiť záver, podľa ktorého strana, ktorá sa domáha určitých právnych následkov, poniesie aj nepriaznivé dôsledky stavu *non liquet* (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo.

31. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd k argumentácii sťažovateľky považuje za potrebné uviesť, že nič z dosiaľ uvedeného nenasvedčuje tomu, že mohla dôvodne očakávať, že najvyšší súd vyhovie jej dovolaniu a zruší napadnutý rozsudok krajského súdu.

32. Z už uvedených dôvodov nepovažoval ústavný súd napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za také, ktoré by bolo z ústavnoprávneho hľadiska neudržateľné, a teda spôsobilé na jeho derogáciu.

33. Ústavný súd na základe vykonaného posúdenia (časť V odôvodnenia tohto nálezu) dospel k záveru, že v okolnostiach daného prípadu neboli naplnené podmienky na vyslovenie porušenia sťažovateľkou označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, a preto ústavnej sťažnosti nevyhovel.

34. V zmysle § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tento nález nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov tohto konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. júna 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu